Helsinki 27.4.2021

EDUSKUNNAN LAKIVALIOKUNNALLE

Eduskunnan Lakivaliokunta on pyytänyt Suomen Asiakastieto Oy:ltä (Asiakastieto) lausunto Hallituksen esityksestä vp eduskunnalle laeiksi saatavien perinnästä annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta, saatavien perinnästä annetun lain 7 §:n väliaikaisesta muuttamisesta ja luottotietolain 24 §:n väliaikaisesta muuttamisesta (HE 59/2021). Asiakastieto esittää lausuntonaan seuraavan.

Yleiset huomiot ehdotetuista muutoksista

Jo voimassa oleva väliaikainen sääntely sekä nyt lausunnolla oleva esitys perustuu jossain määrin virheelliselle ja vanhakantaiselle ”iso paha velkoja” – ”pieni velallinen” asetelmalle.

Perintää harjoitetaan runsaasti myös mikro- ja pk-yritysten välillä. Perintää koskeva sääntely heikentää myös velallisen kanssa samassa asemassa olevien velkojien asemaa.

Yleiset huomiot esityksen vaikutuksista

Esityksen perinnän kulukattoa koskeva osuus loukkaa Suomessa aikaisemmin noudatettua aiheuttamisperiaatetta. Kulut siirtyvät enenevässä määrin velkojien kannettavaksi. Nämä yritykset voivat olla asemaltaan täysin rinnasteisia velallisyrityksiin nähden. Kun esityksen kohdassa 2.2. Arviointi lausutaan, että ”Erityisesti pk-yrityksetvoivat olla alttiimpia ajautumaan maksuvaikeuksiin korkeiden perintäkulujen johdosta, sillä näiden taloudelliset resurssit ovat yleensä pienempiä…” on samalla muistettava, että nämä perintäkulut tulevat jatkossa velkojien maksettavaksi. Nämä velkojat ovat usein itse samanlaisia pk-yrityksiä. Toisaalta voitaneen pitää oikeuspoliittisesti hieman arveluttavana, jos katsotaan, että yritykselle asetetaan kannettavaksi suurempi osuus kuluista vain sen takia, että se on ”iso” yritys.

Ei ole nähdäksemme näyttöä siitä, että sääntelyllä suojattaisiin ”erityisesti taloudellisesti haavoittuvimmassa asemassa olevia yrityksiä”, kuten esityksessä lausutaan.

Tratan käyttö

Tratan käytön kieltoa ei tulisi jatkaa lainkaan sen nykyistä kestoa pitempään eikä missään tapauksessa pitempään kuin 30.9.2021 (lakiehdotus 1.).

Lakiehdotus 2. ja 3.

Asiakastieto ei näe tarvetta tratan aikaisimman mahdollisen protestointiajan pidentämistä nykyisestä 10 päivästä. Huomion arvoista on se, että ennen tratan lähettämistä saatava on ollut maksamatta yleensä jo useita kuukausia ja sen maksamattomuudesta on huomautettu vähintään kerran; yleensä useammin.

Suomen Asiakastieto Oy | Part of Enento Group

Hermannin rantatie 6
P.O.Box 16, 00580 Helsinki
Corp. Identity No: 0111027-9

Phone Business: +358 10 270 7200
Phone Consumer: +358 10 270 7300

Email Business: asiakaspalvelu@asiakastieto.fi
Email Consumer: omatieto@asiakastieto.fi
www.asiakastieto.fi

Asiakastieto hämmästelee protestointiajan pidentämiselle lausuttuja perusteluita: Protestointiajan pidentämisellä on toisaalta tarkoitus mahdollistaa se, että väliaikaisen lain asettamista tratan käyttörajoituksista voidaan luopua.

Protestointiajan pidentäminen antaa virheellisen viestin siitä, että tratta olisi jonkinlaisen viimeisen luvallisen ja hyväksyttävän maksuajan myöntö.

Protestointiajan pidentämistä perustellaan esityksessä sillä, että yrityksille on tratan saamisen jälkeen tarpeen taata tosiasiallinen mahdollisuus järjestellä taloudellisia asioitaan maksuhäiriömerkinnän välttämiseksi, minkä vuoksi tratan protestointiajan pidentämistä [21] päivään voidaan pitää oikeasuhtaisena ratkaisuna. Asiakastieto toteaa, että velallisella on ollut mahdollisuus järjestellä taloudellisia asioita jo kun se on huomannut, ettei pysty saatavaa sen eräpäivänä maksamaan. Eräpäivästä tratan protestointiin kuluu kuitenkin yleensä kuukausia. Sellainen viesti, että taloudellisten asioiden järjesteleminen pitäisi aloittaa vasta tratan jälkeen ei ole hyväksyttävää.

Jos aikaa pidennetään, pidennys voi olla korkeintaan 14 päivään.

Tratan lähettämisessä olisi sallittava tratan lähettäminen sähköisesti perintälakiin lisättävällä nimenomaisella säännöksellä. Näin vältytään väitetyiltä postin viivästymisen aiheuttamilla ongelmilla, joilla myös perustellaan protestointiajan pidentämistä.

Muut huomiot esitysluonnoksesta

Tratan käytön kieltämistä ei pidä nähdä pelkästään sen perinnälle aiheuttamien seurausten valossa. Yhtä tärkeätä on huomioida se, että tratan käytön kielto aiheuttaa sen, että luotonannossa ei ole käytettävissä tietoja tratan lähettämisestä (maksutapa, maksuviive) tai sen protestoinnista. Kyseiset tiedot ovat keskeisiä luottotietoja. Ilman näitä tietoja korostuu luotonhakijan ja luotonantajan tiedollinen epätasapaino entisestään. Tehdään enemmän vääriä luottopäätöksiä; myönnetään luottoja silloin kun ei pitäisi ja ei myönnetä, vaikka näin voitaisiin tehdä. Erottelevan tiedon puuttuessa myös hyvin pärjääville yrityksille asetettava "riskilisä" voi estää luotonsaannin.

Voidaan olettaa, että trattaa koskevien muutosten (protestointiajan pidentämisen) johdosta velkojat aloittavat trattamenettelyn entistä nopeammin laskun eräpäivän jälkeen.

Suomen Asiakastieto Oy

Juuso Jokela

lakiasianpäällikkö

Suomen Asiakastieto Oy | Part of Enento Group

Hermannin rantatie 6
P.O.Box 16, 00580 Helsinki
Corp. Identity No: 0111027-9

Phone Business: +358 10 270 7200
Phone Consumer: +358 10 270 7300

Email Business: asiakaspalvelu@asiakastieto.fi
Email Consumer: omatieto@asiakastieto.fi
www.asiakastieto.fi